

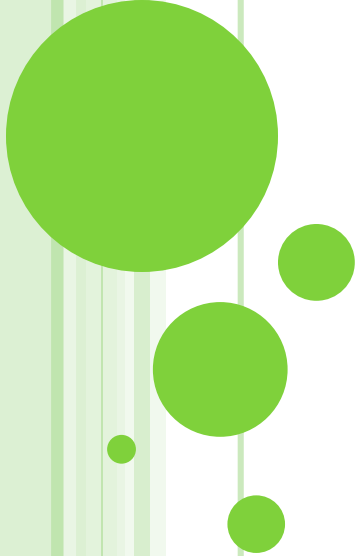
DİN FELSEFESİ

Din nedir ,nasıl ortaya çıkmıştır?

İnsanların açıklayamadığı ,doğada başa çıkamadığı varlıklara tapınma ihtiyacından ortaya çıkmış bir olgudur.

Alman filozof-Sosyolog Feuerbach'a göre ise din insanların ihtiyaçlarını tanrısallştırmasından doğar. Yani insanlar neye ihtiyaç duyuyorsa onu güçlü kılmak için kutsallaştırırlar.

Örneğin:Hindistan'da ineklerin kutsallaştırılması gibi

DİN FELSEFESİ

- İnsan ırkında varoluşundan itibaren süregelen mizaçlarında birşeylere inanma içgüdüğü her zaman vardır,var olmuştur.Dini inançlar dolayısıyla insanları kontrol altında tutan bir sistemler bütünüdür ne zaman bu sistem tehlikeye girmiş olsa yeni bir din yeni kurallar ve yeni "peygamberlerle" insanlar tekrar kontrol altına tutulmaya çalışılmıştır...**Dini inanç farklılıkları ise bu sistemler bütünüün yanılığısından kurtulamamış kişilerin özelliklerindedir ki aslında o ve ya bu dine inanmak gereksizdir zaten varolan tek birşey vardır ki ona inanmak başlı başına bir inanıştır o ve ya bu aracılara çoğunlukla gerek olmadığı gibi yeterli farkındalığa ulaşmış olan bir kişide bu inanışların gereksiz olduğunun farkındadır...** Çünkü Tüm Kozmosta bir TEK yaratıcı vardır ve O'nun kurduğu ve yönettiği işleyen bir tek sistem vardır.**Belli bir olgunluğa gelenin dine gereksinim duymaması meselesi Arif için Din yoktur cümlesinde gizlidir.** Ama,burada da din vardır,çünkü...Zaten dinlerin amacının "Öznesi" budur.Arif olmak,İnsan-ı Kamil olmak...O insan ibadetten uzaktır,çünkü zaten,aklı ve vücudu ile her daim zikir halindedir....

DİN FELSEFESİ

- **Din**, bireysel ve toplumsal yanı bulunan, düşünce ve uygulama açısından sistemleşmiş olan, insanlara bir yaşam biçimi sunan, onları belli bir dünya görüşü etrafında toplayan kurumdur.
- Hayatın her yanı ile ilgilenen din ile felsefe, konu ve problemleri itibariyle yan yanadır; ama alanları ayrıdır. Din felsefesi, dinin temel iddiaları hakkında rasyonel, kapsamlı ve tutarlı bir şekilde düşünmektir. Dinin doğası, özü, değeri hakkında fikir yürütmektir; dini, düşünme konusu yapmaktır.

DİN FELSEFESİ

Teoloji İle Din Felsefesinin Farkı

1-Teoloji (İlahiyat), dini konu edinir; amacı dini temellendirmek ve açıklamak, böylece inananların inançlarını güçlendirmektir.

2-Teoloji, doğrudan doğruya inanca dayanır. Dini yargıları hiç bir şekilde sorgulamaz; bu yönüyle dogmatiktir. Oysa din felsefesi, özgür düşünmeyi, nesnel olmayı ve sorgulamayı temel alır.

3-Teoloji belirli bir dini ve bu dine ait problemleri ele alır. Dolayısıyla Yahudi teolojisinden, Hıristiyan teolojisinden söz edilebilmektedir. Din felsefesi ise dini veya dinleri genel olarak ele almaktadır.

4-Din Felsefesi, nesnel-Teoloji ise öznel bir yaklaşım sergiler.

SORU

Din felsefesini tek tek dinlerden ayıran özellik hangisidir?

- A) Eleştirel olması
- B) Fayda sağlamak için bilgiye ulaşmaya çalışması
- C) Birikimli olarak ilerlemesi
- D) Olanı olduğu gibi ele alması
- E) Varlık alanını parçalaması

DİN FELSEFESİ

. Dinin Felsefi Temellendirilmesi

· Din felsefesi, **dine rasyonel olarak bakmak**, aklın bütün olanaklarıyla dinin temel tezlerini gözden geçirmek, onları sorgulamak durumundadır. Bu ise, dinin temel ilke ve inançlarını akla dayanarak **akıl ve mantıksal analiz yoluyla temellendirmek** anlamına gelir.

· **Din felsefesinin dine bakış açısı tutarlı olmalıdır.** Tutarlılık ise, açıklamalarda çelişmelere düşülmemesi, uyumsuzlukların ve tutarsızlıkların ortadan kaldırılması anlamına gelir.

· **Din felsefesi, dine mümkün olduğunca kapsamlı ve kuşatıcı bir bakışla yaklaşmalıdır.** Örneğin, din felsefesiyle ilgilenen filozof, ruhun ölümsüzlüğü veya ahiretin varlığı problemini ele almışsa, bu konuyu bütün yönleriyle değerlendirmelidir.

· **Din felsefesi rasyonel olmalıdır. Dinin lehinde ve aleyhinde bir anlayış içine girmemesi gerekir.** Din felsefesi, genel olarak Tanrı var mıdır? Evren yaratılmış mıdır? Vahiy mümkün müdür? Ruh ölümsüz müdür? gibi sorular üzerinde durur.

SORU

Aşağıdakilerden hangisi din felsefesinin yanıt aradığı sorulardan değildir?

- A) Tanrının varlığı problemi
- B) Evrenin Yaratılışı Problemi
- C) Ruhun Ölümsüzlüğü Problemi
- D) Varlığın olup Olmadığı Problemi
- E) Tanrının Temel Nitelikleri Problemi

DİN FELSEFESİNİN TEMEL KAVRAMLARI

Tanrı: Evrende var olan herşeyin yaratıcısı olduğuna ve tekliğine inanılan yüce varlık.

Mucize: Mucize, insan aklının ölçülerini aşan, doğa yasalarının dışına çıkın, düşünce ilkelerinde değil de, dini inanca dayanan bir oluşturm.

Vahiy: Peygamberlere gelen ilahi ilham anlamına gelir. İlahi bir nitelik taşıyan ana düşünce, vahiy yoluyla peygamberlere bildirilir.

Peygamber: Peygamber, her dinde Tanrı'nın buyruğunu insanlara bildiren elçidir.

İman: Dinin ortaya koyduğu doğru ilmlere inanmaya denir.

İbadet: Tanrının buyruklarını yerine getirmeye ibadet adı verilir.

Yüce: İncanca ölçüleri aşan, sınırlanamayan, önünde eğinilen üstün varlık anlamına gelir.

Kutsal: Din açısından saygıya değer olan, Tanrı ya da peygamberler tarafından kutsanmış olandır.

DİN FELSEFESİNİN TEMEL SORUNLARI

○ a. Tanrı'nın Varlığı Sorunu

○ Din felsefesinin merkezinde, Tanrı'nın var oluşuyla ilgili kanıtlar bulunmaktadır.

○ Çünkü dinin temellendirilebilmesi için Tanrı'nın varlığının kanıtlanması gerekmektedir.

○ Bu konuda;

○ **Tanrı var mıdır?**

○ **Tanrı'nın varlığını gösteren kanıtlar nelerdir?**

○ **Tanrı'nın varlığının özü nedir?**

○ soruları sorulur; bunların yanında ya da karşısında yer alan kanıtlar ele alınır, irdelenir.

○

○

B. TANRI'NIN TEMEL NİTELİKLERİNİN TANIMLANMASI SORUNU

- Tanrı'nın evrene aşkın ya da içkin olduğuna ilişkin yaklaşımlar görülür. Tanrı'nın ebedi ve ezeli oluşu, her şeye gücünün yetmesi, yaratılmamış olması, her şeyi bilmesi gibi nitelikleri üzerinde durulur.
- **SORU**:Kozmos yüce varlık tarafından yaratılmadan önce yüce varlık(allah) neredeydi?

C. VAHYİN İMKANI SORUNU

- Tanrı ile insan, iki ayrı kategoriden varlıktırlar. Buna göre;
- Tanrı, emir ve buyruklarını nasıl iletmektedir?
- İki farklı varlık olan Tanrı ile insan arasında iletişim nasıl gerçekleşmektedir?
- Sorularında görüleceği gibi, sonlu bir varlık olan insanla, ezeli ve ebedi olan Tanrı arasındaki iletişimi sorgular.

D. RUHUN ÖLÜMSÜZLÜĞÜ SORUNU

- Ölüm bir son mudur?
- Ruh ölümsüz müdür?
- Ölümden sonra yaşam var mı?
- Beden yok olduğu zaman insan ruhu ortadan kalkar mı?
- Bu sorulara ilişkin din felsefesi, ilgili görüşlerin kanıtlarını nasıl temellendirdiklerini irdelemektedir.

E. EVRENİN YARATILIŞI SORUNU

- Evren yaratılmış mıdır, yoksa ezeli ve ebedi midir?
- Tanrı ile evren arasında nasıl bir ilişki vardır?
- Tanrı, evrenin kendisi midir, yoksa ondan ayrı mıdır?
- soruları ortaya konur. Bu konudaki görüşler gözden geçirilir ve irdelenir.

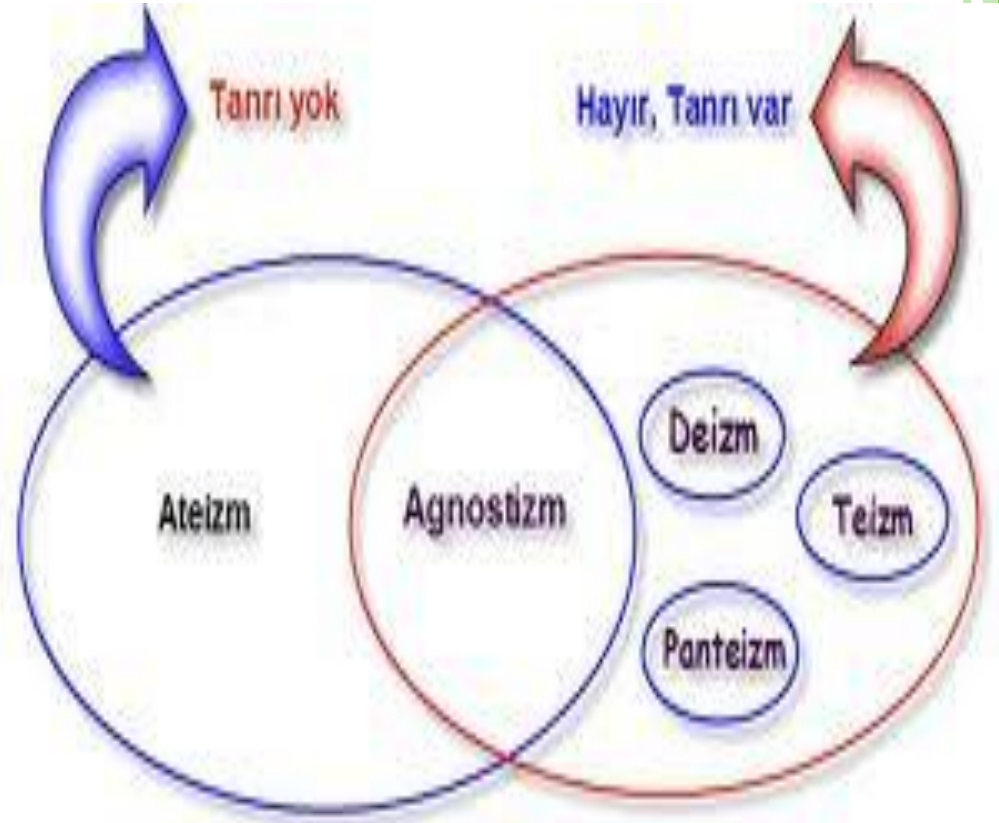
TANRI'NIN VARLIĞINA İLİŞKİN BAZI YAKLAŞIMLAR

TANRI VAR

- Tanrı'nın varlığına ilişkin üç farklı yaklaşımdan söz edilebilir:
- · **Birincisi**, Tanrı'nın varlığını kabul edip kanıtlamaya çalışır.
- · **İkincisi**, Tanrı'nın varlığını reddedip, bu iddialarını kanıtlamaya çalışır.
- · **Üçüncüsü**, Tanrı'nın var olup olmadığının bilinemeyeceğini savunur.
-
- **a. Tanrının Varlığını Kabul Edenler**
- Tanrı'nın varlığını kabul eden görüşler üç grupta incelenebilir. Teizm, Deizm, Panteizm. Bunlar, Tanrı'nın özelliği ile ilgili görüşlerinde birbirlerinden ayrılırlar.

HANI NEREDE YOK

BEN BİLMİYORUM

Tanrı'nın varlığına bakış açısına göre sınıflandırma

A. TEİZM

- **Tanrı'ya inanma anlamına gelir.** Bütün varlıkların yaratıcısı olan bir tanrının var olduğuna inanmaktır Tanrı'ya inanmama anlamındaki ateizme karşıttır. **Teizm, Tanrı'nın varlığını, O'nun evrenin yaratıcısı ve koruyucusu olduğunu kabul eder. Tanrı ezeli ve ebedidir. Evrende olup biten her şey onun iradesinin ürünüdür. Bu yaklaşıma göre tanrı dünya ve insanlar ile sürekli ilişki içerisindedir.**
- Teist düşünürler, Tanrı'nın varlığını akıl yoluyla temellendirmek için kanıtlar ileri sürmüşlerdir.
- · **Ontolojik kanıt:** Burada Tanrı'nın var oluşu, Tanrı tanımından çıkar. Buna göre Tanrı kendisinden daha mükemmeli düşünilemeyen en yetkin varlıktır. Yetkin bir varlık, var olmadığına yetkin olamaz. Dolayısıyla Tanrı vardır.
- · **Kozmolojik kanıt:** Hiç bir şey nedensiz olarak meydana gelmez. Var olan her şeye, mutlak olarak kendisinden önce gelen bir şey neden olmuştur. Bu neden sonuç zinciri sonsuza kadar gidemez; kendisi nedensel bir açıklama gerektirmeyen bir varlıkta sona erer.
- Böylece nedensel bağıntıdan, evrenin temelindeki ilk nedene ulaşırız. Bu ilk neden Tanrı'dır.
- · **Düzen ve Amaç Kanıtı:** Evrendeki her şeyde bir düzen görülmektedir. Hiç bir doğal nesne kendi kendisine düzen veremez. O halde evrene düzen veren, güç ve irade sahibi bir varlık olarak Tanrı'nın olması gerekmektedir. Gezegenlerin yörüngelerindeki hareketleri bir düzenin varlığına, bu da Tanrı'nın varlığına kanıt oluşturmaktadır.

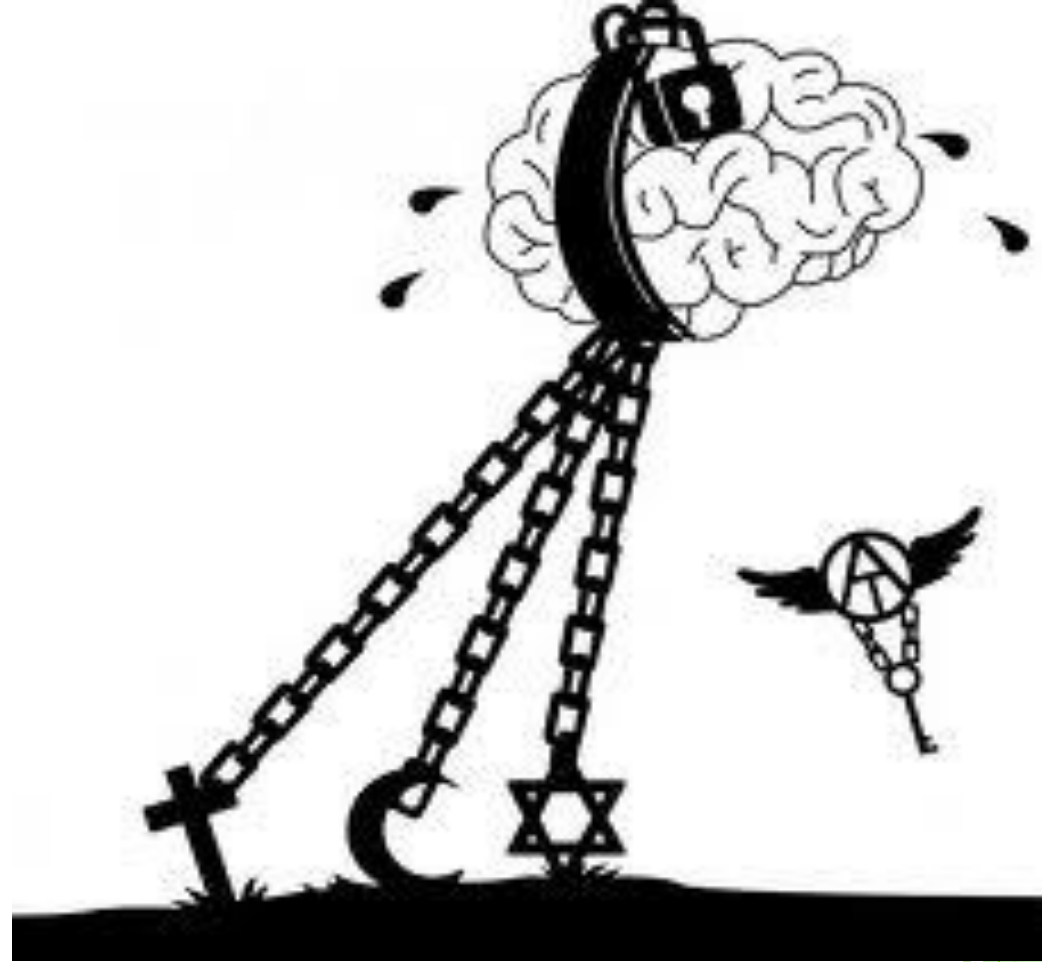

B. DEİZM

TANRI VAR-DİN
KİTAP YOK

- Deizm iki temel ilkeye dayanır Tanrı vardır, ama bu evrene hiçbir müdahalesi olmayan bir varlıktır, Kutsal kitap ve Peygamberler gibi araçlara ihtiyaç yoktur. (İnanmaz) İnsan akla ve bilme güvenmelidir Evreni akıl ve bilimin ilkelerine göre açıklayabilir.
- Aristoteles, J Lock, Nefton, JJ Russo, Voltaire temsilcileridir

AKIL-BİLİM

PANTEİZM

TANRI BİR VE AYNIDIR

HERŞEY TANRI
PARÇASIDIR

- Tanrı everen ikiliğini reddeder, tanırının her şeyi içerdiğini dolayısıyla doğanın ve insanın bağımsız varlıklar olmadığını öne süren bir yaklaşımdır Tanrı ve evren bir bütündür Spinoza, G Bruno temsilcileridir

TANRI'NIN VARLIĞINI REDDEDENLER

ateizm

- Tanrının varlığını reddeden görüşlere **ateizm** kişilere de ateist denir. Ateizm, inançsızlığı ve tüm dinlere karşı olmayı ifade eder.
- Ateizm, Tanrı'nın var olmadığını gösteren kanıtlar bulmaya çalışır.
- **Kötülük kanıtı:** İçinde yaşadığımız dünya depremler, salgın hastalıklar, kuraklık gibi kötülüklerle dolu bir dünyadır. İnsanın bu kadar kötülüğün karşısında nasıl olup da mutlak iyi olarak belirtilen bir Tanrı'nın varlığına inanabileceği sorgulanır. Her şeye gücü yeten Tanrı bütün kötülüklerin ortaya çıkmasına engel olabilir. Mutlak ve her şeye gücü yeten bir Tanrı'nın var oluşuyla bu dünyadaki kötülüklerin bağdaştırılamayacağı varsayımından hareketle Tanrı'nın varlığı reddedilir.
- **Ahlaki Gerekçeler Kanıtı:** Bu görüştek düşünürler, ahlak söz konusu olduğunda, insanın Tanrı tarafından belirlenmiş bir özünür bulunmadığını, insanın özünü kendisinin belirlediğini savunmuşlardır. İnsan özgürlüğünün ancak Tanrı var olmadığı zaman söz konusu olabileceğini iddia etmişlerdir. Bu görüşü savunan filozoflar Sartre ve Nietzsche'di

İnanıyorsan özgür müsün ,inanç aklı devre dışı bırakır mı?

DÜŞÜNÜN LAN.
KORKMAYIN,
KAFANIZ
ACIMAZ.

hava çok güzel lan bence!

AGNOSTİSİZM(BİLİNMEZCİLİK)

AKLİM ÇARESİZ

BİLGİM VE ÖMRÜM YETERSİZ

- **c. Tanrı'nın Varlığının ya da Yokluğunun Bilinemeyeceğini Öne Sürenler**
- **İnsanın donanımı tanrıyı bilmek için yetersizdir.**
- Tanrı'ya ilişkin bir bilgiye sahip olunamayacağını, Tanrı'nın var olduğunu ya da var olmadığını kanıtlanamayacağını ileri süren felsefi öğretiye **agnostisizm** (Bilinemezcilik) adı verilir. Agnostikler, Tanrı'nın kanıtı için aklımızın, bilgimizin ve ömrümüzün yetersiz olduğunu , var olduğunu ya da var olmadığını ilke olarak bilinemeyeceğini savunurlar.
- **Sofistlerin** görece anlayışları Tanrı'yı da kapsamış, onlar Tanrı'nın varlığının ya da yokluğunun bilinemeyeceğini ileri sürmüşlerdir. Sofist olan **Protagoras**, "Tanrı'larla ilgili olarak, Onların ne var olduklarını ne de var olmadıklarını bilebilirim; çünkü bu konuda bilgi için konunun karanıklılığı ve insan yaşamının kısalığı gibi bir çok engel vardır" demiştir.

